

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6SŽk/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200689
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:1019200689.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej, členky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a člena senátu Mgr. Michala Novotného (sudca spravodajca) vo veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie Vlk, IČO: 31 303 862, Tulčík 310, zastúpeného: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, Tomášikova 46, Bratislava, za účasti ďalšej účastníčky: H. U., F. X. F., o preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 15. decembra 2015 č. OU-BA-OOP3-2015/105891-NMT, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 108/2019-84 z 12. decembra 2019 takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zamietá návrh žalobcu na prerušenie konania.
- II. Kasačnú sťažnosť žalobcu zamietá.
- III. Účastníkom konania nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.
Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že ďalšia účastníčka bola najneskôr od 3. októbra 2013 vlastníčkou hausbótu na ramene rieky Dunaj - Jarovce. Žiadosťou z 5. augusta 2014 požiadala Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, o vydanie súhlasu so stáťím tohto plavidla na polohe č. XXX na pozemkoch parc. reg. Z. č. XXX/XXX a -/XXX . v k. ú. R., ktoré sú podľa prílohy č. 2 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 440/2008 Z. z. súčasťou Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy. Krátko po podaní žiadosti svoju účasť v konaní oznámil žalobca.

2. Odbor starostlivosti o životné prostredie zadovážil do konania okrem iného aj stanovisko Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky zo 4. decembra 2014. V ňom štátna ochrana prírody vyslovila názor, že prevádzka plávajúcich zariadení má negatívny vplyv na predmet ochrany Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy. Ničili sa v ňom biotopy vhodné na hniezdenie určitých druhov vtákov a znížila sa frekvencia výskytu plachých druhov. Štátna ochrana prírody však nakoniec dospela k záveru, že funkciu chráneného vtáčieho územia ešte možno považovať za zachovanú a aktuálny rozsah umiestnených hausbótov nie je významným zásahom do tohto územia. Likvidácia týchto hausbótov by podľa nej mohla spôsobiť ešte výraznejšie negatívne zásahy do jeho funkcií. Štátna ochrana prírody sa však zásadne vyslovila proti rozširovaniu hausbótovej osady nad existujúci rozsah. Na základe tohto záveru odbor starostlivosti o životné prostredie v odbornom stanovisku z 12. januára 2015 č. OU-

BA-OSZP1-2015/7767-KTP vyslovil, že umiestnenie hausbótov nebude mať pravdepodobne vplyv na predmet ochrany tohto chráneného vtáčieho územia.

3. Vychádzajúc z týchto stanovísk sa žalobca vyjadril proti tomu, aby bol ďalšej účastníčke udelený súhlas so stáťím jej hausbótu. Odbor starostlivosti o životné prostredie na prejednanie námietok nariadil ústne pojednávanie, na ktorom sa okrem žalobcu a vedľajšej účastníčky zúčastnil už len zástupca Vodohospodárskej výstavby, š. p. Nezistilo sa však na ňom nič podstatné. Žalobca však svoje odmietavé stanovisko zopakoval aj po ústnom pojednávaní.

4. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, však svojím rozhodnutím z 23. októbra 2015 č. OU-BA-OSZP3-2015/8320-13/POS napriek tomu vydal pre ďalšiu účastníčku ňou žiadaný súhlas, zároveň jej však podľa § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov určil podrobnejšie podmienky pre jej činnosť. Vyšiel zo zistenia, že vodná plocha, na ktorej má byť hausbót umiestnený, je v území s prvým stupňom ochrany, pozemok, kde má byť ukotvený, je však súčasťou Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy. Počas konania však nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bránili vydaniu súhlasu pre ďalšiu účastníčku.

5. Odvolanie, ktoré proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca, žalovaný zamietol tu preskúmaným rozhodnutím z 15. decembra 2015. S odkazom na stanovisko odboru starostlivosti o životné prostredie z 12. januára 2015 (odsek 2 tohto rozsudku) sa stotožnil so záverom prvostupňového rozhodnutia, že udeleniu súhlasu nebránili žiadne záujmy ochrany prírody a krajiny ani nesplnenie podmienok v zmysle § 82 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z. Ani odvolanie neobsahovalo žiadne nové skutočnosti, ktoré by ešte správnym orgánom neboli známe.

6. Správny súd (po zrušení jeho predošlého rozsudku č. k. 1 S 35/2016-43 Najvyšším súdom Slovenskej republiky) tu napadnutým rozsudkom č. k. 1 S 108/2019-84 zamietol správnu žalobu, ktorú proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca. Vyšiel z toho, že ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. bližšie neurčujú dôvody vydania súhlasu alebo nesúhlasu. Preto je rozhodnutie o ňom vecou správnej úvahy orgánov verejnej správy a úloha správneho súdu sa podľa § 27 SSP obmedzuje na preskúmanie, či nevybočili z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Orgány verejnej správy podľa neho rešpektovali skutočnosť, že pozemky, na ktorých má byť hausbót umiestnený, sú podľa vyhlášky č. 440/2008 Z. z. súčasťou Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy. Vychádzali však zo stanoviska odboru starostlivosti o životné prostredie z 12. januára 2015 a zo stanoviska štátnej ochrany prírody, ktoré bolo jeho podkladom. Podľa týchto stanovísk nebude mať umiestnenie 226 hausbótov pravdepodobne vplyv na predmet ochrany chráneného územia, pretože jeho funkcia je ešte zachovaná. Orgány verejnej správy tak správne použili správnu úvahu, ktorú im zákon č. 543/2002 Z. z. priznáva, a žalovaný sa riadne vyrovnal s námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

7. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobca domáha zmeny tohto rozsudku tak, že sa zruší rozhodnutie žalovaného a vec sa mu vráti na ďalšie konanie. Podľa žalobcu činnosť v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000 možno povoliť len vtedy, ak je podľa dokazovania nesporné, že táto činnosť nebude mať významné negatívne účinky, a nie už vtedy, ak je táto neexistencia len predpokladaná. V danej veci však odbor starostlivosti o životné prostredie v odbornom stanovisku z 12. januára 2015 vyjadril len pravdepodobnosť, že tu nebude takýto vplyv na dotknuté chránené územie. Tento záver je podľa žalobcu v rozpore s § 28 ods. 4 a 5 zákona č. 543/2002, § 5 ods. 1, § 25 a § 122 SSP. Žalobca v tejto súvislosti odkázal na čl. 16 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ako aj na rozsudky Súdneho dvora zo 7. septembra 2004 vo veci C-127/02, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, a z 11. apríla 2013 vo veci C-258/11, Sweetman a i., ktorých závery podporujú právny názor žalobcu. Rovnaké závery Súdny dvor vyjadril v rozsudku zo 17. apríla 2018 vo veci C-441/17, Európska komisia / Poľsko. Správny súd sa však od týchto záverov odchyľil bez toho, aby podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku. Preto žalobca navrhol, aby kasačný súd prerušil konanie a podľa cit. článku ZFEÚ predložil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky, ktoré formuloval.

8. Žalovaný žiadal kasačnú sťažnosť zamietnuť. Správny súd podľa neho vec posúdil správne. Svoje rozhodnutie považoval za zákonné a zopakoval niektoré jeho podstatné dôvody. Zotrvál na závere, že

v konaní nebol zistený významný nepriaznivý vplyv činnosti na dané územie, preto nebol dôvod na odopretie súhlasu.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), na ktorý prešiel výkon súdnictva z najvyššieho súdu (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov), preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených kasačných bodov (§ 453 ods. 2 SSP).

10. Kasačnému súdu je zo svojej úradnej činnosti, ako aj z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky známe, že žalobca podal viacero správnych žalôb proti viacerým rozhodnutiam, ktorým boli v tej istej lokalite rôznym osobám dané súhlasy na umiestnenie plavidla. Keďže správne súdy jeho žaloby napospol zamietli, podal proti ich rozsudkom obdobne formulované kasačné sťažnosti, v ktorých vzniesol v zásade totožné sťažnostné body. Najvyšší súd však tieto kasačné sťažnosti vo viacerých prípadoch zamietol, žalobca jeho rozsudky napadol ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky, nebol však úspešný. Takto bola uznesením sp. zn. I. ÚS 163/2020 odmietnutá ústavná sťažnosť, ktorá smerovala proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžk 3/2017, uznesením sp.zn. II. ÚS 107/2019 bola odmietnutá ústavná sťažnosť proti rozsudku sp. zn. 10 Sžk 6/2017 a nálezom sp. zn. III. ÚS 262/2020 bolo dokonca meritórne nevyhovené ústavným sťažnostiam proti rozsudkom sp. zn. 5 Sžk 13/2018, 10 Sžk 16/2019, 4 Sžk 23/2019, 7 Sžk 4/2019 a 6 Sžk 30/2019. Vzhľadom na to, že už bolo v týchto siedmich takmer totožných veciach rozhodnuté o takmer totožných kasačných sťažnostiach, kasačný súd podľa § 464 ods. 2 SSP odkazuje na dôvody týchto rozhodnutí.

11. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky možno odkázať na čl. 267 ods. 3 ZFEÚ, podľa ktorého platí, že ak sa takáto otázka (= otázka platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie) položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Najvyšší správny súd ako súd kasačný je súdom, ktorý je vždy povinný obrátiť sa na Súdny dvor s otázkou výkladu práva Európskej únie (porov. v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 15. januára 2013, C-416/10, Križan a iní proti Slovenskej inšpekcii životného prostredia, ods. 72). Judikatúra Súdneho dvora EÚ však z tejto povinnosti pripúšťa tri výnimky, medzi nimi aj prípad, že predmetné ustanovenie práva Únie už bolo predmetom výkladu zo strany Súdneho dvora (acte éclairé; pozri najmä rozsudok zo 6. októbra 2021, C-561/19, Consorzio Italian Management e Catania Multiservizi a Catania Multiservizi, bod 33).

12. Súdny dvor totiž v rozsudku z 11. apríla 2013 vo veci C-258/11, Sweetman a i. podal výklad čl. 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS, ktorý je iný než právny názor zastávaný sťažovateľom. Súdny dvor totiž s odkazom na svoju predošlú judikatúru vysvetlil, že citované ustanovenie ustanovuje dve fázy. Prvá fáza vyžaduje od členských štátov, aby vykonali primerané posúdenie vplyvu projektu na chránenú lokalitu, ak existuje pravdepodobnosť, že tento projekt môže mať na túto lokalitu významný vplyv. V tejto súvislosti sa za projekt, ktorý môže mať významný vplyv na danú lokalitu, musí považovať projekt, ktorý môže ohroziť ciele jej ochrany. Druhá fáza, ktorá nasleduje po primeranom posúdení, umožňuje taký plán alebo projekt povoliť len pod podmienkou, že nepriaznivo neovplyvní integritu dotknutej lokality. Projekt nepriaznivo ovplyvňuje integritu dotknutej lokality, ak môže brániť trvalému zachovaniu základných vlastností dotknutej lokality súvisiacich s prítomnosťou prioritného typu prirodzeného biotopu, ktorého cieľ ochrany odôvodnil zaradenie tejto lokality do zoznamu lokalít s európskym významom.

13. Stanovisko odboru starostlivosti o životné prostredie z 12. januára 2015 pritom vyslovilo, že umiestnenie plavidla - hausbótu „nebude mať pravdepodobne vplyv“ na územie Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy. Žalobca však túto formuláciu vytrháva z kontextu, keď v nej vidí len „pravdepodobný záver“ o tom, že tu takýto vplyv nebude. Toto stanovisko (v spojení so stanoviskom štátnej ochrany prírody zo 4. decembra 2014) však v skutočnosti konštatuje, že v danej veci nebol zistený „pravdepodobný vplyv“ navrhovanej činnosti (umiestnenie plavidla) na toto chránené územie. Inak povedané, toto stanovisko vyslovilo, že nie je naplnená podmienka pravdepodobného vplyvu, teda nie sú vôbec naplnené podmienky na to, aby sa vstúpilo do druhej fázy uvedenej v čl. 6 ods. 3 smernice

92/43/EHS, teda aby sa posudzovalo, či navrhovaná činnosť nepriaznivo ovplyvní integritu danej lokality. Za daných okolností tak závery, ku ktorým dospel správny súd aj kasačný súd v prerokúvanej veci, plne zodpovedajú judikatúre Súdneho dvora. To dovoľuje kasačnému súdu napriek čl. 267 ods. 3 ZFEÚ neobrátiť sa naň s prejudiciálnou otázkou, ktorej polozenie navrhoval žalobca.

IV.

Záver

14. Na základe uvedených úvah tak kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je v rozsahu uplatnených sťažnostných bodov nedôvodná. Preto ju podľa § 461 SSP rozsudkom (§ 457 ods. 1 SSP) zamietol (výrok II). Ešte predtým však ako nedôvodný zamietol aj návrh na prerušenie konania podľa § 100 ods. 1 písm. a) SSP (výrok I).

15. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 167 a 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobca vo veci úspech nemal a žalovaný ho síce mal, kasačný súd však nezistil dôvody, aby sa mu nárok na náhradu trov priznal.

16. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.